

**AZ ÚJ MAGYARORSZÁG VIDÉKFEJLESZTÉSI PROGRAM III. ÉS IV.  
TENGELYE**

**- VIDÉKFEJLESZTÉSI KÖZÖSSÉGEK BÉKÉS MEGYÉBEN -**



---

**ÚJ MAGYARORSZÁG**  
VIDÉKFEJLESZTÉSI PROGRAM  
2007–2013

**2009. MÁRCIUS**

# **1. AZ ÚJ MAGYARORSZÁG VIDÉKFEJLESZTÉSI PROGRAM (ÚMVP) III. ÉS IV. TENGEYÉNEK CÉLJA..... 4**

- 1.1. A TERVEZÉS FOLYAMATA..... 4
  - Előzetesen elismert vidékfejlesztési akciócsoportok megalakulása* ..... 4
  - Helyi Vidékfejlesztési Stratégiák* ..... 5
- 1.2. LEADER AKCIÓCSOPORTOK KIVÁLASZTÁSA, RENDELETEK KIDOLGOZÁSA ÉS FORRÁSALLOKÁCIÓ ..... 5
- 1.3. A LEADER PROGRAM MEGVALÓSÍTÁSÁNAK FOLYAMATA ..... 5

## **2..... AZ ÚMVP III. TENGEYÉNEK INTÉZKEDÉSEI ..... 6**

- HORIZONTÁLIS INTÉZKEDÉSEK..... 6
  - *A nem mezőgazdasági tevékenységgé történő diverzifikálás* ..... 6
  - *A vidéki gazdaság és a lakosság számára nyújtott alapszolgáltatások bővítése:* ..... 6
- A HELYI VIDÉKFEJLESZTÉSI STRATÉGIÁN (HVS) KERESZTÜL, INTEGRÁLTAN MEGVALÓSULÓ INTÉZKEDÉSEK ..... 7
  - *A Mikrovállalkozások létrehozásának és fejlesztésének támogatása*..... 7
  - *A turisztikai tevékenységek ösztönzése*..... 8
  - *A Falumegújítás és –fejlesztés* ..... 8
  - *A vidéki örökség megőrzése és fenntartható fejlesztése*..... 8

## **3. BÉKÉS MEGYE HELYI KÖZÖSSÉGEI..... 9**

- 3.1 HAJDÚVÖLGY-KÖRÖSMENTE TÉRSÉG FEJLESZTÉSÉÉRT KÖZHASZNÚ EGYESÜLET ..... 9
- 3.2. KERTÉSZEK FÖLDJE AKCIÓCSOPORT EGYESÜLET ..... 9
- 3.3. KÖRÖSÖK VÖLGYE AKCIÓCSOPORT NONPROFIT KFT. .... 9
- 3.4. KÖRÖS-SÁRRÉTI VIDÉKFEJLESZTÉSI EGYESÜLET..... 9

## **4. KIJELÖLT FŐ FEJLESZTÉSI PRIORITÁSOK ÉS RÖVID ÖSSZEFOGLALÓK A KÖZÖSSÉGEKRŐL..... 10**

- 4.1. HAJDÚVÖLGY-KÖRÖSMENTE TÉRSÉG FEJLESZTÉSÉÉRT KÖZHASZNÚ EGYESÜLET ..... 10
  - Összefoglaló a térségről:* ..... 10
  - A Helyi Vidékfejlesztési Stratégia célja:* ..... 10
  - Kijelölt fő fejlesztési prioritások a térségben:*..... 11
  - Rendelkezésre álló források:* ..... 11
- 4.2. KERTÉSZEK FÖLDJE AKCIÓCSOPORT EGYESÜLET ..... 11
  - Összefoglaló a térségről:* ..... 11
  - A Helyi Vidékfejlesztési Stratégia célja:* ..... 11
  - Kijelölt fő fejlesztési prioritások a térségben:*..... 12
  - Rendelkezésre álló források:* ..... 12
- 4.3. KÖRÖSÖK VÖLGYE AKCIÓCSOPORT NONPROFIT KFT. .... 12
  - Összefoglaló a térségről:* ..... 12
  - A Helyi Vidékfejlesztési Stratégia célja:* ..... 13
  - Kijelölt fő fejlesztési prioritások a térségben:*..... 13
  - Rendelkezésre álló források:* ..... 13
- 4.4. KÖRÖS-SÁRRÉTI VIDÉKFEJLESZTÉSI EGYESÜLET..... 13
  - Összefoglaló a térségről:* ..... 13
  - A Helyi Vidékfejlesztési Stratégia célja:* ..... 14
  - Kijelölt fő fejlesztési prioritások a térségben:*..... 14
  - Rendelkezésre álló források:* ..... 14

<b>5. A III. TENGELY MEGVALÓSULÁSA.....</b>	<b>15</b>
5.1. KISTÉRSÉGI KÖZLEKEDÉSI SZOLGÁLTATÁSOK FEJLESZTÉSE („TANYABUSZ”).....	15
<b>ÜGYFÉL SZÉKHELYE.....</b>	<b>15</b>
5.2. INTEGRÁLT KÖZÖSSÉGI SZOLGÁLTATÓ TÉR KIALAKÍTÁSA.....	16
5.3. KÉSZSÉGEK ELSAJÁTÍTÁSA, ÖSZTÖNZÉSE ÉS A HELYI FEJLESZTÉSI STRATÉGIÁK KIDOLGOZÁSA ÉS VÉGREHAJTÁSA .....	17
5.4. A 2008. OKTÓBER 18-ÁN MEGHIRDETÉSRE KERÜLT 4 INTÉZKEDÉS .....	18
BEÉRKEZETT KÉRELMEK ÖSSZESÍTÉSE DARABSZÁM ÉS ÖSSZEG SZERINT.....	18

## 1. Az Új Magyarország Vidékfejlesztési Program (ÚMVP) III. és IV. tengelyének célja

Az ÚMVP IV tengelyből, azaz IV intézkedéscsoportból áll, amelyből két tengely foglalkozik területi alapon szerveződő közösségeknek adható támogatásokkal.

### Az ÚMVP tengelyeinek célja:

- Az **I. tengely** célja a termelés modernizációja azáltal, hogy a gazdálkodókat szerkezeti változások végrehajtására ösztönzik.
- A racionálisabb földhasznosításhoz és a környezetvédelemhez kapcsolódó intézkedéseket a **II. tengely** tartalmazza.
- A **III. tengelybe** tartozó intézkedések célja a vidéki térségekben élők jövedelemtermelési lehetőségeinek és életminőségének javítása a jövedelemtermelő beruházások előmozdítása által.
- A **IV. tengely** a LEADER-program, amelynek célja a vidéki gazdaság fejlődése érdekében tett intézkedések összekapcsolása.

### 1.1. A tervezés folyamata

#### *Előzetesen elismert vidékfejlesztési akciócsoportok megalakulása*

2007. szeptemberében indult el a **regisztrációs folyamat**, amelyben az egymással szomszédos (területileg folytonos), támogatásra jogosult települések a köz-, civil-, és üzleti szféra képviselőinek bevonásával közigazgatási határok által egybefüggő közösségekké formálódtak. Ezt követően elkészítették stratégiai vázlatukat, amelyeket az **Előzetesen elismert vidékfejlesztési akciócsoportok cím elnyerését követően** formálhattak végleges stratégiává. A stratégiai vázlat, illetve a közösséget képviselő csoport szakmai anyagának áttekintését követően döntés született, mely alapján **96 Előzetesen elismert vidékfejlesztési akciócsoportok kezdhete meg működését**. A 96 Előzetesen elismert vidékfejlesztési akciócsoportok az ország valamennyi támogatásra jogosult települését lefedte. (a kiválasztás, illetve a szervezeti forma kialakításának részleteit a 93/2007 (VIII. 29) FVM rendelet tartalmazza)

#### *Akciócsoportok száma régiós bontásban*

<b>Régió</b>	<b>Előzetesen elismert vidékfejlesztési akciócsoportok száma</b>
Dél-alföld	14
Közép-dunántúli	14
Dél-dunántúli	15
Észak-magyarország	15
Közép-magyarország	8
Nyugat-dunántúli	13
Észak-alföld	17
<b>Összesen:</b>	<b>96</b>

Az előzetes elismerést követően a Helyi Közösségek elkészítették a **Helyi Vidékfejlesztési Stratégiájukat (HVS)**, amelyre 2008 I-II. negyedéve állt rendelkezésükre. A stratégiából egyértelműen kiderült, hogy az egyes csoportok, milyen intézkedésre és mekkora összeget kívánnak allokálni, ami alapján kirajzolódtak az egyes térségek fejlesztési prioritásai. A HVS segítségével a Helyi Közösségek **saját elképzeléseiknek megfelelően** dolgoztak, tervezhettek.

Ez leginkább a **LEADER program** tekintetében volt megfigyelhető: valóban **egyedi elképzelések** jelentek meg a stratégiákban. A HVS keretein belül úgynevezett „komplex stratégiát” kellett készíteniük, azaz nem csak az ÚMVP III és IV. tengelyére terveztek, hanem **más támogatási lehetőségeket** is figyelembe kellett venniük (Regionális Operatív Programok, egyéb Operatív Programok stb.), amelyekhez feltüntetett források természetesen nem kerültek levonásra a rendelkezésre álló keretösszegekből. A **HVS elkészítését és bírálatát követően** kerültek kiválasztásra a Helyi Vidékfejlesztési Közösségek (HVK), illetve a **LEADER Akciócsoportok**. Ennek megfelelően a LEADER Akciócsoportok a HVK-hoz tartozó forrásokon túl egy úgynevezett „LEADER kiegészítő forrással” kibővülve állnak a közösségek rendelkezésére.

## **1.2. LEADER akciócsoportok kiválasztása, rendeletek kidolgozása és forrásallokáció**

A HVS-ek elbírálását követően 2008. szeptember 26-án került kihirdetésre, hogy a Helyi Vidékfejlesztési Stratégiák értékelése és minősége alapján mind a 96 közösség LEADER címben részesült, azaz LEADER Akciócsoportokká váltak. **Ennek megfelelően mind a HVK, mind a LEADER kiegészítő forrás megilleti őket.**

A III. és IV. tengely forrásainak meghatározása komoly algoritmusokon keresztül történt. Szem előtt kellett tartani az Előzetesen elismert vidékfejlesztési akciócsoportok településeinek számát, illetve népességét, ellenőrizni kellett a települések közigazgatási besorolását, illetve jogosultságának típusát. Külön figyelemmel kellett kísérni a hátrányos és nem hátrányos besorolású települések megoszlását is.

Az ÚMVP III. tengelyes nem horizontális intézkedésének keretében az 1 támogatási időszak 2009. január 10-én zárult. A támogatási időszak lezárását követően rendelkezésre álló adatok alapján elmondható, hogy az ország területéről **5 842** db kérelmet nyújtottak be az ügyfelek. Az igényelt támogatási összeg **111 649 076 390 Ft**.

## **1.3. A LEADER program megvalósításának folyamata**

Mivel a III. tengely esetében előre meghatározott szempontok szerint kellett forrást allokálniuk az akciócsoportoknak, így egyszerűbb volt a folyamat.

A **LEADER intézkedések** esetében **rendkívül sajátos, egyedi ötletek** rajzolódtak ki a stratégiákból, amelyek rendeletbe foglalása hosszabb időt vesz igénybe. A IV. tengely vonatkozásában az MVH bevonásával folynak a munkálatok.

**A főbb témakörök, típusok, amelyek köré besorolhatók a javaslatok az alábbiak:**

- LEADER - Térségek közötti és nemzetközi együttműködések
- LEADER – Rendezvény
- LEADER – Képzés

- LEADER – Térségi marketing
- LEADER - Térségen belüli szakmai együttműködések
- LEADER - Közhasznú fejlesztés
- LEADER - Vállalkozási alapú fejlesztés

A rendeletek kihirdetése 2009. II-III. negyedévére tehető.

A bemutatott folyamat teljes lezajlását a 93/2007 (VIII. 29.) és a 147/2007 (XII. 4.) FVM rendelet szabályozza.

## 2. Az ÚMVP III. tengelyének intézkedései

Az Új Magyarország Vidékfejlesztési Program (ÚMVP) III. és IV. Intézkedéscsoportja szolgálja – szűkebb értelemben – a vidéki térségek fejlesztését. Az összes közpénzből történő hozzájárulást tekintve a III. és IV. Intézkedéscsoport céljainak megvalósulásához a 2007-2013 időszakban az ÚMVP mintegy 262 milliárd forinttal járul hozzá.

Az Új Magyarország Vidékfejlesztési Program III. Intézkedéscsoportjának intézkedései két csoportra oszthatóak:

### Horizontális intézkedések

#### - Horizontális intézkedések:

- A nem mezőgazdasági tevékenységgé történő diverzifikálás
- A vidéki gazdaság és a lakosság számára nyújtott alapszolgáltatások bővítése:

- *Integrált közösségi szolgáltató tér kialakítása (rövidítve IKSZT)*
- *Kistérségi közlekedési szolgáltatások fejlesztése (közismert nevén „Tanyabusz” program)*

#### - A nem mezőgazdasági tevékenységgé történő diverzifikálás

A mezőgazdasággal foglalkozó háztartások, vállalkozások kiegészítő jövedelemhez jutását segíti elő(46 851 858 euró)

#### - A vidéki gazdaság és a lakosság számára nyújtott alapszolgáltatások bővítése: (122 405 759 euró):

- *Az Integrált közösségi szolgáltató tér kialakítása*

Az intézkedés alapvető célja, hogy a vidéki területeken megteremtse a feltételeket a közösségek kialakulásához, működéséhez, fejlődéséhez. Az IKSZT egyben szolgáltatásszervezési modell is: lehetővé teszi a helyi lakosság számára fontos (köz)szolgáltatások egy épületben való működtetését. Az IKSZT keretében megvalósítható tartalmak: a foglalkoztatási, vállalkozásfejlesztéshez kötődő, gyermek és ifjúsági, oktatási, képzési, közművelődési, szociális és lakossági, ügyfélszolgálati jellegű szolgáltatások is. Támogatási kérelem beadásának időpontja: 2008. szeptember 30.; kifizetési kérelem beadásának időpontja: 2009. január 1.

*- Kistérségi közlekedési szolgáltatások fejlesztése*

Az intézkedés célja a kistérségi közlekedési szolgáltatások (különösen a falu- és tanyagondnoki szolgáltatásokat) fejlesztésének támogatásával a hátrányos helyzetű, szolgáltatáshiányos kistelepülések és tanyák esélyegyenlőségének növelése, az ott élők életfeltételeinek javítása, a közszolgáltatásokhoz való hozzájutás és a szociális alapellátások kiépítésének elősegítése, a települések szolgáltatási funkcióinak bővítése, közösségfejlesztés, valamint jobb életminőség elérése. Támogatási kérelem beadásának időpontja: 2008. március 1.- május 1.; 2008. május 12. – 2008. június 9. ; kifizetési kérelem beadásának időpontja: 2008. szeptember 1-30. és december 1-31.

**A Helyi Vidékfejlesztési Stratégián (HVS) keresztül, integráltan megvalósuló intézkedések**

**- A HVS-en keresztül megvalósuló intézkedések:**

- Mikrovállalkozások létrehozásának és fejlesztésének támogatása**
- A turisztikai tevékenységek ösztönzése**
- Falumegújítás és –fejlesztés**
- A vidéki örökség megőrzése és fenntartható fejlesztése**

*- A Mikrovállalkozások létrehozásának és fejlesztésének támogatása*

Az intézkedés az új, illetve a már működő mikrovállalkozások beruházásainak, műszaki-technológiai fejlesztésének támogatására összpontosít. Támogatási kérelem beadásának időpontja: 2008. október 18. – 2009. január 12. (696 216 330 euró).

*- A turisztikai tevékenységek ösztönzése*

Az intézkedés keretein belül magán szálláshelyek kialakítása, ifjúsági szálláshelyek, gyermek- és ifjúsági tábor, telepített sáortábor, turistaház kialakítása, illetve agroturisztikai szolgáltatások kialakítása támogatható. Agroturisztikai szolgáltatások körét képezik: alkalmi falusi- és agroturisztikai szolgáltatás, lovas szolgáltatás, vadászati és az erdei turizmus fogadóhelyi szolgáltatás, horgász turisztikai szolgáltatás, borturisztikai szolgáltatás. Támogatási kérelem beadásának időpontja: 2008. október 18. – 2009. január 12. (76 494 007 euró).

*- A Falumegújítás és –fejlesztés*

Az intézkedés a falu környezetét és megjelenését javító kisléptékű infrastrukturális fejlesztések megvalósítását (parkok, sétányok kialakítása), a védelem alatt nem álló, közösségi és gazdasági célokat szolgáló, illetve a település megjelenésében jelentős szereppel bíró épületek külső felújítását, új piacterek megnyitását és a meglévők fejlesztését, valamint játszótér kialakítását támogatja. Támogatási kérelem beadásának időpontja: 2008. október 18. – 2009. január 12. (86 458 236 euró).

*- A vidéki örökség megőrzése és fenntartható fejlesztése*

Az intézkedés lehetőséget teremt a védelem alatt álló épületek - különös tekintettel a helyi védelem alatt álló épületek - külső-belső helyreállítására és korszerűsítésére, a helyi népművészet, a néprajzi és kulturális értékek bemutatására, illetve a kulturális örökség felújításával, fenntartásával és fejlesztésével kapcsolatos tanulmányok, tervek elkészítésére. Támogatási kérelem beadásának időpontja: 2008. október 18. – 2009. január 12. (48 420 429 euró).



### **3. Békés Megye Helyi Közösségei**

#### **3.1 Hajdúvölgy-Körösmente Térség Fejlesztéséért Közhasznú Egyesület**

Cím: 5920.Csorvás Rákóczi U 17.

Elnök: Szilágyi Menyhért

(Orosházi HVI elérhetőségei: Füvesi Sándor, oroshazi@vkszi.hu)

#### **3.2. Kertészek Földje Akciócsoport Egyesület**

Cím: 5666 Medgyesegyháza, Dózsa út 26

Elnök: Ruck Márton

(Mezőkovácsháza HVI elérhetőségei: Bakos Krisztina, mezkovacshazai@vkszi.hu)

#### **3.3. Körösök völgye Akciócsoport Nonprofit Kft.**

Cím: 5600 Békéscsaba, Széchenyi liget, Hrsz 810.

Elnök: Debreceni Lajos

(Békéscsabai HVI elérhetőségei: Gál Adrienn, bekescsabai@vkszi.hu)

#### **3.4. Körös-Sárréti Vidékfejlesztési Egyesület**

Cím: 5520 Szeghalom, Szabadság tér 4-8.

Elnök: Macsári József

(Szeghalmi kistérség HVI elérhetőségei: Ambrus Szilvia, szeghalmi@vkszi.hu )

## 4. Kijelölt fő fejlesztési prioritások és rövid összefoglalók a közösségekről

### 4.1. Hajdúvölgy-Körösmente Térség Fejlesztéséért Közhasznú Egyesület

*Összefoglaló a térségről:*

- A(z) Hajdúvölgy-Körösmente területe 16 települést foglal magába, melyek közül 6 város. A térség lakossága 53,436 fő, a városokban élő lakosok száma 27,266 fő
- A térségen belül a legtöbb vállalkozás a(z) Kereskedelem, javítás szektorban tevékenykedik. A legnagyobb foglalkoztató a(z) Bányászat, feldolgozóipar, villamosenergia-, gáz-, gőz-, vízellátás szektor, az 500 főnél többet foglalkoztató vállalkozások száma 1
- A térségben összesen 7 db fő fejlesztési prioritás és 24 db fejlesztési intézkedés fogalmazódott meg
- A térségben összesen 6 db gazdaságfejlesztési javaslat fogalmazódott meg, melyek közül a legtöbb – az összes javaslat 33%-a, 2 db – a(z) Mezőgazdaság, erdő-, hal-, vadgazdálkodás szektorhoz kapcsolódik

*A Helyi Vidékfejlesztési Stratégia célja:*

Céljaink megvalósítása érdekében növelni akarjuk a helyben megtermelt mezőgazdaság és állattenyésztés adta termékek feldolgozottsági fokát. Segíteni akarjuk a mikrovállalkozások kisvállalkozássá fejlődését. Az idegenforgalomban a kiegészítő turisztikai szolgáltatások megteremtésével, újabb munkahelyeket szeretnénk létrehozni. Alapvető cél 100-120 új munkahely megteremtése. A helyi termékek piacának stabilizálásával újabb jövedelemszerzési lehetőséget szeretnénk teremteni közel 100 ember számára, kivonva őket a fekete munka tartományából. Mindezek által növekedhet a lakosság jövedelme, a térség településeinek népességmegtartó képessége, csökkenhet az elvándorlás mértéke. Javítani szeretnénk településeink arculatát, a hátrányos helyzetű települések, és emberek életminőségét. Stratégiánk egyik pillére az itt élő négy nemzetiség és a romák bevonása idegenforgalmi kínálatunk színesítésébe. Szeretnénk megvédeni az épített, természeti, valamint kulturális értékeinket, bevonva őket az idegenforgalom kínálatába. Cél a környezettudatos tervezés, nevelés, környezet védelme. Építünk a lovas, a horgász, és a vadász turizmusban meglévő nagyon komoly értékeinkre, hagyományainkra. Gondot fordítunk a szakemberképzésre, illetve a hátrányos helyzetű rétegek felzárkóztató képzésére.

*Kijelölt fő fejlesztési prioritások a térségben:*

„Helyi vállalkozások fejlesztése”
▪ „Helyi turizmus ágazat fejlesztése”
▪ „Gazdasági környezet fejlesztése”
„Helyi életminőség fejlesztése”
▪ Helyi örökségek megőrzése, fejlesztése”
„Humán erőforrás fejlesztése”
▪ „Társadalmi tőke erősítése”

*Rendelkezésre álló források:*

Hajdúvölgy-Körösmente Téréség Fejlesztéséért Közhasznú Egyesület	HVK működési forrás	HVK fejlesztési forrás	LEADER kiegészítő forrás	LEADER forrás összesen	III. tg (4) összesen
	746 732	4 231 481	1 835 204	6 813 417	
	<b>Mikrovállalkozás fejlesztés</b>	<b>Turisztika</b>	<b>Falufejlesztés</b>	<b>Vidéki örökség</b>	
	3 709 000	1 436 000	1 908 000	384 000	7 437 000

#### **4.2. Kertészek Földje Akciócsoport Egyesület**

*Összefoglaló a térségről:*

- A(z) Kertészek Földje HK területe 19 települést foglal magába, melyek közül 2 város. A térség lakossága 47,014 fő, a városokban élő lakosok száma 13,266 fő
- A térségen belül a legtöbb vállalkozás a(z) Kereskedelem, javítás szektorban tevékenykedik. A legnagyobb foglalkoztató a(z) Bányászat, feldolgozóipar, villamosenergia-, gáz-, gőz-, vízellátás szektor, az 500 főnél többet foglalkoztató vállalkozások száma 0
- A térségben összesen 5 db fő fejlesztési prioritás és 22 db fejlesztési intézkedés fogalmazódott meg
- A térségben összesen 9 db gazdaságfejlesztési javaslat fogalmazódott meg, melyek közül a legtöbb – az összes javaslat 67%-a, 6 db – a(z) Mezőgazdaság, erdő-, hal-, vadgazdálkodás szektorhoz kapcsolódik

*A Helyi Vidékfejlesztési Stratégia célja:*

A Helyi Vidékfejlesztési Stratégia alapvető célja a térségre jellemző, főként a kiváló minőségű mezőgazdasági termékekre és a turisztikai potenciál kihasználására épülő olyan

helyi gazdaságfejlesztés, mely segítségével magasabb jövedelem érhető el az itt élők számára, illetve megfelelő munkalehetőségeket teremt, ezáltal a vidéki életminőség, a települések népességmegtartó képessége javítható, a térség felzárkóztatása gazdasági-társadalmi szempontból elősegíthető.

*Kijelölt fő fejlesztési prioritások a térségben:*

„Helyi mezőgazdasági termékek (gabona, zöldség-gyümölcs, hús, tej) fejlesztése”
„A fenntartható fejlődés támogatása”
„A helyi életminőség javítása”
„A helyi turizmus fejlesztése”
„A helyi vállalkozások fejlesztése”

*Rendelkezésre álló források:*

	HVK működési forrás	HVK fejlesztési forrás	LEADER kiegészítő forrás	LEADER forrás összesen	III. tg (4) összesen
<b>Kertészek Földje Akciócsoport Egyesület</b>	559 048	3 167 936	2 049 331	5 776 314	
	<b>Mikrovállalkozás fejlesztés</b>	<b>Turisztika</b>	<b>Falufejlesztés</b>	<b>Vidéki örökség</b>	
	1 079 500	611 300	858 060	619 076	3 167 936

#### **4.3. Körösök Völgye Akciócsoport Nonprofit Kft.**

*Összefoglaló a térségről:*

- A(z) Körösök Völgye ACS területe 18 települést foglal magába, melyek közül 5 város. A térség lakossága 73,267 fő, a városokban élő lakosok száma 47,737 fő
- A térségen belül a legtöbb vállalkozás a(z) Kereskedelem, javítás szektorban tevékenykedik. A legnagyobb foglalkoztató a(z) Bányászat, feldolgozóipar, villamosenergia-, gáz-, gőz-, vízellátás szektor, az 500 főnél többet foglalkoztató vállalkozások száma 2
- A térségben összesen 4 db fő fejlesztési prioritás és 22 db fejlesztési intézkedés fogalmazódott meg
- A térségben összesen 0 db gazdaságfejlesztési javaslat fogalmazódott meg, melyek közül a legtöbb – az összes javaslat %-a, db – a(z) szektorhoz kapcsolódik

*A Helyi Vidékfejlesztési Stratégia célja:*

Életminőség javítása a természeti és kulturális értékekre épülő turisztikai fejlesztéssel és közös programok, beruházások megvalósításával.

A turisztikai fejlesztések és közös beruházások a társadalmi szereplők összefogásával komplex formában valósulnak meg.

A sikeres programok segítségével megállítjuk a települések elnéptelenedését, valós megélhetési alternatívát kínálunk az itt élni vágyóknak.

*Kijelölt fő fejlesztési prioritások a térségben:*

„Együttműködés erősítése a társadalom szereplői között”
„Helyi turizmus ágazat fejlesztése”
„Környezeti, természeti és kulturális értékek fejlesztése.”
”Mikro, kis- és középvállalkozások versenyképességének, munkahelyteremtő képességének erősítése, a hátrányos helyzetű rétegek felzárkóztatása”

*Rendelkezésre álló források:*

	<b>HVK működési forrás</b>	<b>HVK fejlesztési forrás</b>	<b>LEADER kiegészítő forrás</b>	<b>LEADER forrás összesen</b>	<b>III. tg (4) összesen</b>
<b>Körösök Völgye Akciócsoport Nonprofit Kft.</b>	841 487	4 768 425	1 021 083	6 630 995	
	<b>Mikrovállalkozás fejlesztés</b>	<b>Turisztika</b>	<b>Falufejlesztés</b>	<b>Vidéki örökség</b>	
	1 028 741	2 283 866	625 214	830 604	4 768 425

#### **4.4. Körös-Sárréti Vidékfejlesztési Egyesület**

*Összefoglaló a térségről:*

- A(z) Körös Sárréti HK területe 22 települést foglal magába, melyek közül 6 város. A térség lakossága 72,443 fő, a városokban élő lakosok száma 48,972 fő
- A térségen belül a legtöbb vállalkozás a(z) Kereskedelem, javítás szektorban tevékenykedik. A legnagyobb foglalkoztató a(z) Bányászat, feldolgozóipar, villamosenergia-, gáz-, gőz-, vízellátás szektor, az 500 főnél többet foglalkoztató vállalkozások száma 0

- A térségben összesen 7 db fő fejlesztési prioritás és 26 db fejlesztési intézkedés fogalmazódott meg

*A Helyi Vidékfejlesztési Stratégia célja:*

Meglevő jó környezeti állapotra építő és azt fenntartó gazdálkodás és kapcsolódó feldolgozó ágazat, valamint az egyéb vállalkozási és szolgáltatási szektor összekapcsolt fejlesztése.

A turisztikai fejlesztések és egységes marketingen (arculat) fejlesztésén keresztül a térség országos turisztikai ismertségének és turisztikai bevételeinek növelése.

A helyi életminőség javítását szolgáló beruházásokkal és a civil szektor, valamint a humán erőforrás fejlesztésével az elvándorlás megszüntetése.

*Kijelölt fő fejlesztési prioritások a térségben:*

„Helyi életminőség fejlesztése”
„Helyi értékmegőrzés, szemléletformálás és identitást erősítés”
„Helyi feldolgozó ágazat fejlesztése”
„Helyi turizmus ágazat fejlesztése”
„Helyi vállalkozások fejlesztése”
„Humán erőforrás fejlesztése”
„Nemzetközi és hazai kapcsolatok”

*Rendelkezésre álló források:*

	<b>HVK működési forrás</b>	<b>HVK fejlesztési forrás</b>	<b>LEADER kiegészítő forrás</b>	<b>LEADER forrás összesen</b>	<b>III. tg (4) összesen</b>
<b>Körös-Sárréti Vidékfejlesztési Egyesület</b>	1 037 141	5 877 133	2 841 612	9 755 886	
	<b>Mikrovállalkozás fejlesztés</b>	<b>Turisztika</b>	<b>Falufejlesztés</b>	<b>Vidéki örökség</b>	
	1 800 000	1 400 000	1 377 133	1 300 000	5 877 133

## 5. A III. Tengely megvalósulása

### 5.1. Kistérségi közlekedési szolgáltatások fejlesztése („tanyabusz”)

Az Új Magyarország Vidékfejlesztési Program III. intézkedéscsoportján belül **A vidéki gazdaság és lakosság számára nyújtott alapszolgáltatások** című intézkedés **Kistérségi közlekedési szolgáltatások fejlesztése** („tanyabusz”) című alintézkedésével kapcsolatban volt lehetőség támogatási kérelem benyújtására. Az alintézkedést a kistérségi közlekedési szolgáltatások fejlesztésére igénybe vehető támogatások részletes feltételeiről szóló 9/2008. (I.24.) FVM rendelet szabályozza. (A Gépjárműkatalógus alkalmazásának egyszerűsítése és a rendelet módosítása miatt két kérelmezési időszak került megnyitásra.)

Támogatási kérelmeket 2008. március 1. és 2008. május 1. illetve 2008. május 12. és 2008. június 9. között lehetett benyújtani a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatalhoz. A támogatási intenzitás e jogcím esetében 100 %, a maximum igényelhető támogatás 40 000 eurónak megfelelő forintösszeg (mintegy 10 millió Ft) projektenként. A kérelmezési időszakokban 1157 db támogatási kérelem érkezett be, amelyből 1086 db került támogatásra, 8,5 Mrd Ft támogatási igénnyel.

#### Támogatott ügyfelek Békés megyében:

Ügyfél	Ügyfél székhelye	Kistérség
Békéscsaba és Térsége Többcélú Önkormányzati Kistérségi Társulás	5600, Békéscsaba, Szent István tér 7.	Békéscsabai
Csabaszabadi Községi Önkormányzat Önk.	5609, Csabaszabadi, Apácai út 6	Békéscsabai
Köröstarcsa Község Önkormányzat Polgármesteri Hiv.	5622, Köröstarcsa, Kossuth tér 7.	Békési
Tarhos Község Önkormányzata Önk.	5641, Tarhos, Petőfi utca 29	Békési
Gyula és Környéke Többcélú Kistérségi Társulás	5700, Gyula, Damjanich utca 6.	Gyulai
Gyula és Környéke Többcélú Kistérségi Társulás	5700, Gyula, Damjanich utca 6.	Gyulai
Kétegyháza Nagyközség Önkormányzat Önk.	5741, Kétegyháza, Fő tér 9	Gyulai
Kaszaper Község Önk.	5948, Kaszaper, Szent Gellért tér 1	Mezőkovácsházi
Községi Önkormányzat Polgármesteri Hiv.	5667, Magyarbánhegyes, Jókai utca 38.	Mezőkovácsházi
Medgyesbodzás Községi Önk.	5663, Medgyesbodzás, Széchenyi utca 38	Mezőkovácsházi
Mezőhegyes Város Önk.	5820, Mezőhegyes, Kozma Ferenc utca 11	Mezőkovácsházi
Nagykamarás Község Önk.	5751, Nagykamarás, Kosuth utca 2	Mezőkovácsházi
Pusztatollaka Községi Önkormányzat Humán Szolgáltató Központ	5665, Pusztatollaka, Lakatos Péter utca 24.	Mezőkovácsházi

Községi Önkormányzat Pusztaföldvár Önk.	5919, Pusztaföldvár, Rákóczi utca 66	Orosházai
Nagyszénás Nagyközség Önk.	5931, Nagyszénás, Hősök útja 9	Orosházai
Geszt Község Önk.	5734, Geszt, Kossuth Lajos utca 1	Sarkadi
Ecsefalva Község Önkormányzata Közt. K.	5515, Ecsefalva, Fő utca 67	Szeghalmi
Körösújfalú Községi Önk.	5536, Körösújfalú, Fő út 14.	Szeghalmi
Szeghalom Város Önkormányzata Önk.	5520, Szeghalom, Szabadság tér 4-8	Szeghalmi
Gyomaendrőd Város Önk.	5500, Gyomaendrőd, Szabadság tér 1	Szarvasi
Hétszínvirág-Tüskevár Szolgáltató Nonprofit Bt.	5502, Endrőd, Fő út 67.	Szarvasi
Körös-szögi Kistérség Többcélú Társulása Társulás	5540, Szarvas, Szabadság út 25-27.	Szarvasi
Örménykúti Község Önkormányzata Önk.	5556, Örménykút, Dózsa György utca 26.	Szarvasi
Rózsakert-Gondoskodás az Egészséges Életmódot Alapítv.	5551, Csabacsúd, Tanya tanya 115.	Szarvasi
Békésszentandrás Nagyközség Önk.	5561, Békésszentandrás, Hősök tere 1	Szarvasi

A támogatásokról szóló határozatok kiküldése megtörtént. A támogatási határozatok kézhezvétele után, 2008. december 31-ig nyújthattak be a kedvezményezettek kifizetési kérelmet, majd 2009 – ben első alkalommal március 1. és április 30-a között van lehetősége kifizetési kérelmet benyújtani a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatalhoz (a továbbiakban: MVH).

## 5.2. Integrált közösségi szolgáltató tér kialakítása

Az „**Integrált közösségi szolgáltató tér kialakítása**”(IKSZT) intézkedés alapvető célja, hogy a vidéki területeken megteremtse a feltételeket a közösségek kialakulásához, működéséhez, fejlődéséhez. Az IKSZT egyben szolgáltatószervezési modell is: lehetővé teszi a helyi lakosság számára fontos (köz)szolgáltatások egy épületben való működtetését, hozzájárulva ezzel az egyes szolgáltatások fenntarthatóságához, szakmai és finanszírozási szinergiájuk megteremtéséhez.

Az IKSZT keretében megvalósítható tartalmak: a foglalkoztatási, vállalkozásfejlesztéshez kötődő, gyermek és ifjúsági, oktatási, képzési, közművelődési, szociális és lakossági, ügyfélszolgálati jellegű szolgáltatások is. Az intézkedés végrehajtása kétféle lépéses folyamat:

Az első fázisa - az IKSZT cím elnyerésére irányuló pályázatok benyújtása – a pályázati felhívás szerint 2008. szeptember 30-ig tartott, de az intézkedés minél szélesebb megvalósulása érdekében, azon települések számára, akik jogosultak pályázni, de ezt



szeptember 30-ig nem tették meg, a pályázat benyújtásának határideje meghosszabbításra került 2008. október 31-ig.

Az intézkedés második fázisa az IKSZT létrehozása és működtetése. Ebben a fázisban azok a kedvezményezettek vehetnek részt, akik az első fázisban benyújtott pályázaton elnyerték az IKSZT címet. Ebben az esetben az IKSZT létrehozására max. 200 000 eurónak megfelelő forintösszeget igényelhetnek azzal, hogy ebből működtetésre fordítható 3-2-1 millió forint 3 évig degresszív módon. A beruházást szabályozó rendelet várhatóan 2009. tavaszán jelenik meg.

### 5.3. Készségek elsajátítása, ösztönzése és a helyi fejlesztési stratégiák kidolgozása és végrehajtása

Készségek elsajátítása, ösztönzése és a helyi fejlesztési stratégiák kidolgozása és végrehajtása jogcím keretében (79/2007. (VII. 29.) FVM rendelet) 2007. szeptemberében 168 db támogatási kérelem érkezett be az MHV-hoz, amelyek elfogadása után kéthavonta kifizetési kérelmet nyújthattak be a HVI-k címbirtokos szervezetei. 2008. január 1-jétől a HVI-k száma 174 db-ra nőtt, lekötve a kistérségek számának változását.

#### A Békés megyei HVI-k adatai:

Megye	Kistérség	Irodavezető neve	HVI címe	e-mail címe
Békés	Békési	Bálint Gergely	5630 Békés Piac tér 3.	<a href="mailto:bekesi@vkszi.hu">bekesi@vkszi.hu</a>
Békés	Békéscsabai	Gál Adrienn	5600 Békéscsaba Andrássy út 10.	<a href="mailto:bekescsabai@vkszi.hu">bekescsabai@vkszi.hu</a>
Békés	Gyulai	Dankó Előd	5700 Gyula Damjanich u. 6.	<a href="mailto:gyulai@vkszi.hu">gyulai@vkszi.hu</a>
Békés	Mezőkovácsházai	Bakos Krisztina	5800 Mezőkovácsháza Hősök tere 6.	<a href="mailto:mezokovacshazai@vkszi.hu">mezokovacshazai@vkszi.hu</a>
Békés	Orosházi	Füvesi Sándor		<a href="mailto:oroshazai@vkszi.hu">oroshazai@vkszi.hu</a>
Békés	Sarkadi	Triffa Edit Szilvia	5731 Sarkadkeresztúr Rákóczi u. 22.	<a href="mailto:sarkadi@vkszi.hu">sarkadi@vkszi.hu</a>
Békés	Szarvasi	Csarnai László	5540 Szarvas Szabadság u. 36.	<a href="mailto:szarvasi@vkszi.hu">szarvasi@vkszi.hu</a>
Békés	Szeghalomi	Ambrus Szilvia	5520 Szeghalom Tildy Zoltán u. 15-17.	<a href="mailto:szeghalmi@vkszi.hu">szeghalmi@vkszi.hu</a>

A LEADER Program megvalósítását a HVI-k tevékenyen elősegítették, ezért indokolttá vált a számukra meghatározott finanszírozási keretösszeg megemlése, amelyet rendeletmódosítással biztosított az Irányító Hatóság. A kéthavonta lehívható 1 300 000 Ft-os finanszírozási összeg a 2008. március 1-jétől 2008. április 30-ig terjedő időszakban és a 2008. május 1-jétől 2008. június 30-ig terjedő időszakban 2 700 000 Ft-ra növekedett.

#### 5.4. A 2008. október 18-án meghirdetésre került 4 intézkedés

Az összes közpénzből történő hozzájárulást tekintve a III. és IV. Intézkedéscsoport céljainak megvalósulásához a 2007-2013 időszakban az ÚMVP mintegy 262 Mrd Ft-tal járul hozzá. A helyi közösségek fejlesztési forrásként a 2008-as tervezés során Helyi Vidékfejlesztési Stratégiájukban 4 alapintézkedésre allokáltak a III. Intézkedéscsoport forrásaiból összesen 95,71 MRD Ft. Az ÚMVP-ben a négy említett intézkedésre elkülönített összeg:

- **Mikrovállalkozások létrehozása és fejlesztése** (ÚMVP elkülönített forrás: 76,9 Mrd Ft)
- **Turisztikai tevékenységek ösztönzése** (ÚMVP-ben elkülönített forrás: 15 Mrd Ft)
- **Falumegújítás, falufejlesztés** (ÚMVP-ben elkülönített forrás: 18 Mrd Ft)
- **Vidéki örökség megőrzése** (ÚMVP-ben elkülönített forrás: 8,2 Mrd Ft)

A felsorolt négy intézkedésre a támogatási kérelmek beadásának első időszaka 2009. január 10-én zárult.

#### Beérkezett kérelmek összesítése darabszám és összeg szerint

- 2008. október 18-án meghirdetésre került 4 intézkedés tekintetében **Békés Megyében** -

Jogcím megjelölése				Össz. Kérelem szám	Igényelt támogatás összege (Ft)			
Mikro (db)	Turisztika (db)	Falu (db)	Vidéki (db)		Mikro	Turisztika	Falu	Vidéki
81	38	40	31	190	1 540 244 552	966 567 455	920 756 123	1 024 546 125

Budapest, 2008. március 18.

*Dr. Forgács Barnabás*  
szakállamtitkár